

I. celostátní kongres politologů v České republice

Jan Filip

Ve dnech 29. a 30. září 2000 proběhl v Brně I. celostátní kongres politologů v České republice. Jednalo se svým způsobem o historickou událost, která dokumentovala rozvoj politických věd v ČR po roce 1989. Konference se účastnili nejen vysokoškolští učitelé z kateder politikologie, ale i vědečtí pracovníci a další zájemci. Potěšitelná byla bohatá účast politologů ze Slovenské republiky a některých dalších zahraničních kolegů (zejména SRN, USA, Nizozemí).

Konferenci pořádaly společně Česká společnost pro politické vědy (předseda prof. Škaloud – VŠE Praha), Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity (ředitel doc. P. Fiala) a Konrad-Adenauer-Stiftung (zastoupení v ČR). Možno konstatovat, že pokus zorganizovat akci v takovém měřítku se zdařil. Když jsme o tom poprvé diskutovali v loňském podzimu ve výboru České společnosti pro politické vědy, neměli jsme představu, jak se akce zdaří. Možno říci, že díky až nečekanému zájmu politologů z celé ČR a v neposlední řadě díky organizačnímu zázemí, které dnes představuje již zkušený tým Mezinárodního politologického ústavu, se v Brně podařilo zorganizovat reprezentační akci, na které mohl zájemce o problematiku politických věd zjistit, jak na tom politikologie v ČR a čím a na jaké úrovni se zabývá.

S ohledem na rozsah celé akce (i zaměření Časopisu pro právní vědu a praxi) není možné podrobně popsat celý průběh konference. Proto jen stručně uvedme (sborník z konference vydán nebude), že celé jednání bylo rozděleno do třinácti panelů (jeden panel „Metody a metodologie politické vědy“ se nakonec neuskutečnil), které probíhaly souběžně (vždy tři vedle sebe). Panely byly věnovány rozmanitým problémům a každý zájemce si mohl vybrat téma, které bylo pro něj zajímavé. Z oblasti blízkých států a právu bych rád upozornil na aktuálnost diskusních panelů s problematikou „Sociální politika státu a transformace státní správy“ (moderátorka J. Reschová), dále „Decentralizace v Evropě“ (moderátor B. Hnízdo), „Volby a volební systémy“ (moderátor J. Filip)

a „Strany a stranické systémy“ (moderátor P. Fiala). Příbuznou problematikou se dále zabývaly panely na téma „Politická a ekonomická transformace zemí střední a východní Evropy“ (moderátor L. Cabada), „Společenská transformace ČR“ (moderátorka V. Dvořáková) a „Problémy rozšiřování EU a Čs. zahraniční politika po roce 1989“ (moderátor A. Rakovský).

Další panely byly věnovány typicky politologickým problémům jako jsou „Mezinárodní vztahy a geopolitika“ (moderátor M. Povolný) a „Antidemokratická politická kultura a radikální politické strany“ (moderátor J. Kunc). Stranou nezůstala ani metodologická a čistě teoretická problematika politických věd, kterou se zabývaly panely označené jako „Politické myšlení I.“ (moderátor J. Moural), „Politické myšlení II.“ (moderátor M. Znoj) a konečně „Výuka politikologie – zkušenosti a problémy“ (moderátor P. Lieskovský).

Potěšitelná byla zpravidla s velmi aktivní účastí slovenských i dalších zahraničních kolegů. Kongres nepochybně přispěl k navázání užší spolupráce mezi jednotlivými pracovišti z celé ČR a ze Slovenska. Kongres měl rovněž svou reprezentativní část, která spočívala v připomenutí 10. výročí založení Mezinárodního politologického ústavu Masarykovy univerzity. Bylo potěšující, že jeho zakládající členové (prof. Povolný, prof. Gadourek, dr. Novák) byli přítomni a mohli se připsvědčit, že jejich žáci si vedou velmi dobře. Nebylo zapomenuto ani zásluh bohužel nedávno zesnulého dr. J. Bohanese, který pomohl ústav vybudovat. Součástí jednání I. celostátní kongresu politologů bylo i valné shromáždění ČSPV. Byl na něm zvolen nový dvacetičlenný výbor společnosti. Předsedou byl opět zvolen prof. J. Škaloud. Z brněnských kruhů je v předsednictvu doc. P. Fiala (místopředseda) a z Právnické fakulty MU v Brně byli za členy výboru zvoleni J. Kroupa a J. Filip. Další kongres je plánován za tři roky. Činnost společnosti by se v mezidobí měla vyvíjet především cestou pracovních skupin, napojených na pracovní skupiny mezinárodní asociace politických věd.